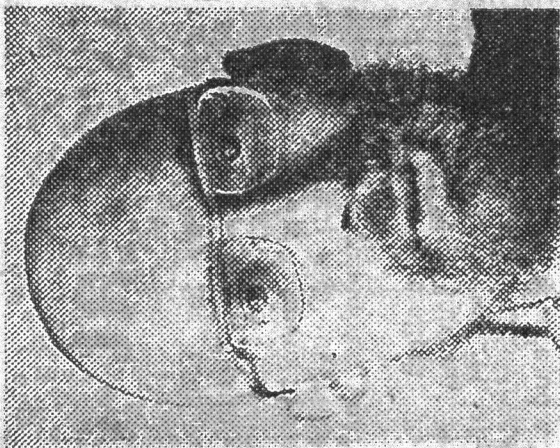

KRONIKKEN

Anders And som guru

Vi tilbydes i disse år en hidtil uset mængde guruer og religioner, fra Maharaj Ji til Scientology eller den Marxistiske Mission. Forfatteren Dan Turèll — alias Onkel Danny — vil ikke stå tilbage og fortæller i dagens kronik om sin guru — 'Manden der lærte mig alt hvad jeg ved og kan: Den Store Mester og Gud Anders And'. — Turèlls sidste bog 'Vangede Billeder' fik en meget positiv modtagelse. På fredag kommer han med en ny, sine erindringer. Samme dag fylder han 30. Kronikken 2. sektion side 3.

POLITIKENS KRONIK 16. MARTS 1976

Hver tirsdag

Anders And's teologi

Af DAN TURÉLL

Næ om dage udkommer Anders And & Co. hver mandag, men i hver tirsdag, der var slognet for alle venner af Andeby. I store guru gennem årene: 'Manden der lærte mig alt, hvad jeg ved og kan: Anders And!' — På fredag fylder han 30 år og udsender samtidig sine erindringer 'Onkel Danny fortæller'. Hans forrige bog er Vangede Billeder.

SKULLE MAN være i tvivl om åbenbart er det der er brug at 1970'erne er depressions-tider kan man følge et godt gammelt husråd og se hvordan det står til med religionstoen i befolkningen. Veteraner fra tidligere årtier i dette åbenbaringernes århundrede vil huske fremtrædende fortillæde som 30'ernes Oxford-bevægelse og 50'ernes Moral-ske Oprustning. I dag har vi, til mættelse af det åbenbart stadig utidligt uterlige trosbehov, sådanne nye muligheder som L. Ron Hubbard's Scientology og Guru Maharaj Ji. Indiens velnærede svar på Ole Grünbaum. Vel, i en tid med arbejdsløshed må det påskønnes når nye brancher ekspanderer, og måske kan man på længere sigt starte omskolingskurser, hvor ledige gartnerne, garvere og gørtiere kan omskoles til guruer, siden det

åbenbart er det der er brug for.

Det religiøse marked er fast, men sælgerne skifter ustandslig. En religionssociolog, jeg tror Per Salomonsen, påviste for et par år siden, at religiøse bevægelser af Oxford's, Moralisk Oprustnings, Scientologys og Guru Maharaj Ji's fælles karakter sjældent holder længere end et vist antal år. De blomstrer op, fortrinsvis i økonomiske og sociale 'usikre tider', hvor mange har brug for trøst — de spiller først en birolle, så en hovedrolle, får stigende medlemstal og indflydelse — og så forsvinder de, fader trævl for trævl væk fra scenen og overlader den til nye bevægelser, eventuelt efterladende en enkelt kodyl kirke eller opulent organisation. Hvem taler om Maranathabevægelsen i dag?

Den religion, eller rettere den guru, jeg imidlertid har fundet mig og har haft siden jeg var ganske ung har forlængst — ligesom andre af The Greatest God-Hits, såsom Jesus, Buddha, Muhammed og Krishna — overlevet disse støvets religionssociologiske år. Og den guru er samtidig en fremragende vaccination, den bedste jeg kender, mod de mere midlertidige udsalgs-tilbud i branchen. Og jeg skal ikke længere skjule navnet, og jeg skal sige det højt og tydeligt, med kursiv: Jeg tænker naturligvis på Anders And — 'Manden der lærte mig alt hvad jeg ved og kan: Den Store Mester og Guru Anders And'.

MAN VED ad eksperimental psykologisk vej, at de tidlige indtryk barnet modtager hele livet igennem kan være afgø-

rende for det voksne menneskes indstilling og oplevelsesstæve. Blandt andre L. Ron Hubbard, der ikke er noget fæ, har i sin særlige terminologi påpeget, at de tidligst trykte billeder på de menneskelige 'engrambånd' (der mere eller mindre betyder: underbevidstheds-fotos) er specielt betydningsfulde. Måske er det derfor, jeg har valgt Anders And blandt så mange andre tilbud. Jeg er af den generation der voksede op under Eisenhower's og Elvis Presley's kombinerede regime, og som forståeligt nok derefter havde problemer med at tage verden alvorligt — den generation der voksede op med Anders And, den rigtige Anders, Carl Barks' go'e gamle Anders And. Jeg er af den generation, hvis første ord (som altid) var 'Mor', hvis andet var 'Far' — og hvis tredje og fjerde var 'Anders And'. Se, sagen er jo den, at Anders And — og dette gik på et tidligt tidspunkt i min barndom op for mig, selv om jeg ikke kunne formulere det, dengang — at Anders And er mere end en tegneserie. Anders And er — i sin klassiske form — en livsindstilling, en ideologi, ja en teologi. Asterix og Tintin er tegneserier. Anders And er en Bibel. Og Anders kan klare sig med væsentligt færre bud end normalt er blandt kristne skrankepaver. Anders And

væsentligste budskab til den lidende og søgende og erkendende menneskehed kan bedst udtrykkes i det gamle Disney-slogan fra Gutenberghus: 'Hver tirsdag'.

Det ophøjede budskab Anders And har at bringe vor bekymrede, beklemt, bekymrede og befængte verden er netop disse klassiske ord, denne hårdnakkede håbefulde hoidning. Uanset hvor skidt det går, uanset hvor langt du er nede med nakken, uanset hvor mørkt det ser ud — så kommer der en ny tirsdag, og så har du en ny chance, og så er det op og stå og i gang igen. Der kan være mange nederlag, ja — men der kommer altid en ny tirsdag og en ny chance for revanche. Hver tirsdag besynder verden forfra, og så er det din tur til at trække.

Således optattet bliver Anders And vor tids Odysseus,

beviset på den ukuelige menneskelige livsvilje som intet kan knægte, billedet på selve den 'ufattelige biologiske stædighed' som Ivan Malinovski siger, der stadig holder os i gang midt i verdens daglige rædsler. Således bliver Anders And vort vidnesbyrd om reinkarnationen som livets princip, dette at vi hver dag — eller hver tirsdag — stiger op af sengen med en munter morgensang på læben, klar til endnu et frisk slagsmål med vor verden og dens penible problemer. En genfødsel, en genopståen, en nyfødthed som efter en orgasme og en god nats søvn. Denne vilje, denne tro, denne laden-sig-ikke-slå-ud-ligemeget-hvad-der-sker-ånd — det er hvad vi i dag kan lære af Anders And, langt bedre end af nogen anden af tidens gyseligt seriøse gasgurer og lægprædikanter fra

Jeg er af den generation, hvis første ord (som altid) var 'Mor', hvis andet var 'Far' — og hvis tredje og fjerde var 'Anders And'.

Jesus-jasigerne til Marx-missionærerne.

TÆNK ENGANG over Anders And's følelses- og familieressources. Tænk over Anders' liv, Anders' praksis, fra dag til dag.

Det er ikke noget sympatisk billede, men det minder lige som om noget man kender, ikke? Her har vi en mand som har tre børn, som han ikke rigtig magter at klare. De er kvikkere end ham — det kan jo ske — og han har af samme grund ikke rigtig nogen autoritet over for dem, kan ikke hjælpe dem og opdrage dem. Han kan ikke gøre noget for at udvikle og modne dem. Anders er over for sine nevøer i samme situation som mange forældre i dag, når ungerne kommer hjem fra skolen og beder om hjælp med nogle opgaver, som der ikke var magen til i forældrenes skoletid, og som de simpelt hen ikke kan overskue. Ingen let opgave, og lidt ydmygende!

Så vidt med forholdet til den yngre generation og den nærmeste kernefamilie. Over for sin pige har Anders det ikke lettere. Som vi alle ved er Andersine ikke ganske villig med ham: bevares, hun godtager ham sådan i det daglige, i hvert fald nu og da, men hun spejder ligesom hele tiden efter noget bedre, noget mere spændende, en rigtig (m)and

Fætter Højben ville sikkert tage stikkene hjem, hvis han prøvede tilstrækkeligt koncentreret. Anders er, synes Andersine, lidt sløv og lidt vattet, og hun lader sig kun modstræbende overtale til at slå følge med ham. Og hun er til enhver tid parat til at grine ad ham, få sig en letløbende latter på hans bekostning — og enhver ved, hvordan det påvirker disse små følsomme mænd at føle sig til grin i pigesøjne. Det var vist Beatles der engang i en sang drømte om den pige, der ikke ville pille dig ned mens dine venner hørte på det.

Og som Anders altså har svære betingelser og hårde handicaps der behersker forholdet til den yngre generation og det modsatte køn, vor tids to største samlede sociale befrielsesgrupper, således afspejles også hans forhold til den ældre og mere erfarne generation. Heller ikke Det Tavse Fiertal påskønner Anders efter fortjeneste — den fortjeneste, han kun selv kender i sit rette omfang. Onkel Joakim har prøvet alt hvad der er værd at prøve i denne verden, og han er gået ud af hver eneste kamp eller konkurrence som sejrherre. Onkel Joakim er af den hårde skole, oplært i de barske realiteters verden: En mand er den der når hvad han vil! Joakim har nået hvad han ville, han er